

vilretsdirektoratets hjemmesider vil være et velegnet forum for en sådan vejledning.

Disse pjecer bør indeholde orientering om muligheden for at få yderligere vejledning af statsamtet eller andre relevante myndigheder, f.eks. de sociale myndigheder og skattevæsenet. Dette bør også fremgå af det materiale, som parterne får udleveret i forbindelse med ansøgningen om skilsmisse.

Ønsker begge ægtefæller eller en af dem information i relation til separation eller skilsmisse eller de deraf følgende problemer, indkalder statsamtet dem således til et møde.

Endvidere vil statsamtet efter § 28 i lov om forældremyndighed og samvær kunne tilbyde ægtepar med mindreårige børn børnesagkyndig rådgivning eller konfliktmægling, hvis der skønnes at være behov herfor, selv om sagen om separation eller skilsmisse behandles på skriftligt grundlag.

Den beskrevne vejlednings- og mødeaktivitet m.v. svarer principielt til de tilbud, der i dag står åbne også for ugifte samlevende, der ønsker at flytte fra hinanden, især i relation til børn.

3. Lov om forældremyndighed og samvær

3.1. Aftaler om ophævelse af fælles forældremyndighed og overførsel af forældremyndighed

3.1.1. Gældende ret

Ugifte forældre har i dag fælles forældremyndighed over deres fælles børn, hvis de efter børnelovens § 2, stk. 1, § 14, stk. 1 eller 3, eller § 19, jf. § 14, stk. 1 eller 3, afgiver erklæring om, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet, jf. lov om forældremyndighed og samvær § 5, stk. 1.

Forældre kan endvidere aftale, at de skal have fælles forældremyndighed over deres fælles børn. Aftalen er kun gyldig, når den er anmeldt til statsamtet. Er en sag om forældremyndighed indbragt for retten, kan anmeldelse ske hertil, jf. lov om forældremyndighed og samvær § 6, 1. pkt.

En aftale om fælles forældremyndighed skal således ikke godkendes.

Skal fælles forældremyndighed ophøre, kan forældrene med statsamtets godkendelse aftale, hvem af dem der skal have forældremyndigheden alene. Aftalen godkendes, medmindre den strider mod, hvad der er bedst for barnet. Er en sag om forældremyndighed indbragt for retten, kan aftalen godkendes af retten, jf. lovens § 9, stk. 1.

Forældremyndigheden kan ved aftale godkendt af statsamtet overføres til den af forældrene, der ikke har forældremyndigheden, eller til andre. Forældremyn-

digheden kan også overføres til et ægtepar i forening, herunder den ene af forældrene og dennes ægtefælle. Aftalen godkendes, medmindre den strider mod, hvad der er bedst for barnet. Er en sag om forældremyndighed indbragt for retten, kan aftalen godkendes af retten, jf. lovens § 11.

Formålet med, at statsamtet skal godkende aftaler om ophør af fælles forældremyndighed og overførsel af forældremyndighed, er, at statsamtet skal sikre, at der foreligger en reel enighed om, hvem der skal have forældremyndigheden over barnet, og at aftalen er bedst for barnet.

I forbindelse med godkendelse af aftaler om ophør af fælles forældremyndighed indkalder statsamtet forældrene til et møde, jf. § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 874 af 24. oktober 2002 om forældremyndighed og samvær m.v. (forældremyndighedsbekendtgørelsen).

Ved anmodning om godkendelse af en aftale om overførsel af forældremyndigheden til den anden af forældrene eller til andre indkalder statsamtet parterne til et møde og vejleder om aftalens retsvirkninger, jf. forældremyndighedsbekendtgørelsens § 3, stk. 1.

Mødet giver endvidere statsamtet mulighed for at vurdere, om aftalen strider mod, hvad der er bedst for barnet.

3.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Det må som udgangspunkt lægges til grund, at forældrene er de nærmeste til at vurdere, hvad der er bedst for deres barn, og at de også disponerer i overensstemmelse hermed. På den baggrund kan det virke formynderisk og utidssvarende, at statsamtet skal godkende forældrenes aftale.

Når det drejer sig om aftaler om ophævelse af fælles forældremyndighed, kan det principielt set være vanskeligt at argumentere for, at det strider mod, hvad der er bedst for barnet, at tillægge forældremyndigheden til en forælder, der i forvejen har del heri - og fortsat vil have det.

På den anden side vil en ophævelse af godkendelseskravet ved aftaler om overførsel af forældremyndighed til den anden forælder medføre, at myndighederne ikke har mulighed for at vurdere, om aftalen strider mod, hvad der er bedst for barnet.

Justitsministeriet har derfor overvejet, om anmeldelsesordningen alene skal gælde sager, hvor der er tale om ophør af fælles forældremyndighed (efter § 9), idet forældremyndigheden i sager om overførsel af forældremyndigheden (efter § 11) placeres hos en forælder, der ikke i forvejen har del i forældremyndigheden. Det vil dog næppe tjene noget formål. Det skyldes, at forældrene let vil kunne omgå et sådant